

ROK 2020 VSTOUPÍ DO DĚJIN JAKO VELKÁ ZKOUŠKA LIDSKÉHO SPOLEČENSTVÍ. NEJEN VLÁDY A POLITICKÉ REPREZENTACE, ALE I MY OBČANĚ SE ZAMÝŠLÍME NAD TÍM, KAM SPĚJE SVĚT A JAKÉ HROZBY NÁS MOHOU POTKAT.

JAKÉKOLI KRIZI SE VŠAK LÉPE ČELÍ SPOLEČNĚ. BUĎME PROTO SOLIDÁRNÍ, POMÁHEJME SI A MĚJME SE RÁDI. JE MI VELKÝM POTĚŠENÍM, ŽE V ZÁKOLANECH JE VÁS MNOHO TAKOVÝCH.

DĚKUJI VŠEM ZA MILOU SPOLUPRÁCI A PŘEJI KRÁSNÉ A ŠTASTNÉ SVÁTKY!

LUCIE WITTLICHOVÁ
STAROSTKA

ADVENTNÍ PROCHÁZKA PO ZÁKOLANSKÝCH KAPLIČKÁCH

Společné setkávání rodin, přátel či sousedů je pro většinu z nás nejmilejší součástí vánočních svátků. Letošní rok je však díky stále ještě neporazitelnému viru v mnoha ohledech jiný, a tak jsme také i trochu jinak přivítali advent. V neděli 29. listopadu se pro návštěvníky otevřely slavnostně vyzdobené kapličky v Zákolanech, Kovářech a na Trněném Újezdu. Lidé měli možnost nahlédnout do jejich nitra, zazvonit a přidat ozdobičku na stromček. Bylo až překvapivé, kolik z nás se vydalo na procházku po všech kapličkách, abychom se pozdravili se svými přáteli a sousedy a nakonec v 18 hodin prožili společné rozsvícení stromčeků.

Děkujeme všem, kdo připravili výzdobu a pohoštění a doufáme, že se otevírání kaplíček o prvním adventu stane novou tradicí i v dalších letech!

PARČÍK U TOPŮLKU NA TRNĚNÉM ÚJEZDU

Díky iniciativě Heleny Jungové jsme se na Trňáku pustili do úpravy parčíku, kterému se od nepaměti říká U topůlku. S architektonickým návrhem nám pomohl David Sivák – a zbytek už byl především na našich technických službách. Na jaře se můžeme těšit na rozkvetlé růže a posezení pod nově vysazenou lipou. Název „U topůlku“ tak sice pozbyl svůj obsah, ale topol by nám zase nevyržel tak dlouho.

DEN VÁLČNÝCH VETERÁNŮ V ZÁKOLANECH

Již třetím rokem se Zákolany zapojili do projektu společnosti Post Bellum, která organizuje veřejnou sbírku na pomoc válečným veteránům. Letos jsme tak opět vybrali nemalou sumu, která pomůže zlepšit sociální situaci našim hrdinům 20. století. Děkujeme všem přispěvatelům!

ŠANCE PRO NEZISKOVKY, ŠKOLY I PODNIKATELE

Jak mnozí víte, obec Zákolany je nejen dlouholetým, ale především aktivním členem Místní akční skupiny Přemyslovské střední Čechy. Prostřednictvím této obecně prospěšné společnosti jsme formou dotačních programů získali doslova miliony korun na své projekty, z nichž mezi nejnovější patří oprava prostranství před Obecním úřadem, rekonstrukce hasičské zbrojnice či úprava okolí zákolanské kapličky.

Také v příštím roce plánujeme podat žádost o dotace, tentokrát na vybavení klubovny hasičské zbrojnice a opravu domku na Malém sokolském hřišti.

Oprávněnými žadateli však nejsou pouze obce. Výzvy jsou rozděleny tematicky a o dotace na svou činnost, vybavení či provoz mají možnost požádat i školy, neziskové a sportovní organizace, zemědělci či přímo podnikatelé. A jednou z posledních možností před nastavením nového rozpočtového období Evropské unie budou lednové výzvy z Programu rozvoje venkova (PRV).

V šesté výzvě PRV v lednu 2021 se bude hrát skoro o třicet milionů korun, které budou rozděleny do tří „fichí“ – část pro zemědělské podnikatele (fiche 4), část pro nezemědělské podnikatele (fiche 4) a zřejmě největší díl, minimálně 15 milionů, pro obce a další žadatele ve fichi 6. O co mohou žádat zemědělští podnikatelé, je vcelku jasné – vybavení, techniku, stavby. Fiche pro nezemědělské podnikání je zatím čerpána překvapivě málo, a přitom ji mohou využít firmy pro vybavení záměstí, kanceláře, techniku, stavební úpravy atd. Mohou žádat řemeslníci,

majitelé restaurací, poskytovatelé ubytování i další podnikatelé. Podpora je pro malé podniky 45 %, limit způsobilých výdajů, z nichž se podpora počítá, 5 milionů korun.

Ve fichi 6 lze žádat o celou škálu oblastí – například veřejná prostranství, vybavení škol, stezky mimo zastavěné území, opravy památek (mimo NKP), zázemí pro neziskovky (mimo sport). Žadatelem může být ve všech oblastech obec, v některých také školy nebo neziskové organizace. Limit způsobilých výdajů je milión korun, dotace 80 %, hodnocením jsou poreferovány menší projekty do půl milionu. Město a organizace jim zřízené (školy) jsou znevýhodněny tím, že jedním z hodnocených kritérií je poměr nákladů projektu k daňovým příjmům obce, což v případě „bohatých“ obcí vychází špatně. Naopak největší šanci uspět mají „chudé“ neziskovky, a to i kdyby se žádosti sešlo víc, než bude peněz k rozdělení.

Co je k žádosti potřeba? Přístup do Portálu farmáře, projektová dokumentace, je-li nezbytné stavební povolení, pak i tento doklad s nabytím právní moci, rozpočet. U žádosti z fiche 6 soulad se strategickým plánem obce (i když žádá škola nebo neziskovka). A u projektů škol ještě soulad s místním akčním plánem příslušné oblasti, u nás MAP Kladno.

Máte-li nějaký nápad, napište na info@premislavci.cz nebo zavolejte. Kontakty najdete na www.premislavci.cz, kde jsou i Pravidla PRV 19.2.1 a další podrobnosti a instrukce pro žadatele. Nebo napište nám na Obecní úřad v Zákolanech (wittlichova@zakolany.cz), kde vám rádi s vašimi projekty poradíme.

Jaroslav Huk (Přemyslovské střední Čechy) a Lucie Wittlichová

O ODPADECH V ZÁKOLANECH

Znáte to sami, Vaše popelnice je už úplně plná a popeláři přijedou až v pondělí. Takže kam s tím odpadem? Můžete si zaplatit další popelnicu, anebo ze směsi vytrídít plasty, papír, sklo, kov a tetrapak a ty vhodit do barevných kontejnerů na návisi v Zákolanech, u kapličky v Kovářech nebo na Trněném Újezdu. Částka za vaše odpady pak bude menší.

Naše obec zajišťuje pro své občany svoz komunálního odpadu, směsného z popelnic před domy i toho vytríděného z barevných kontejnerů, prostřednictvím firmy FCC Regios, a.s. Také platíme za odvoz kompostovatelného bioodpadu a za velkoobjemový i nebezpečný odpad, který pro vás 2x ročně obec zajišťuje.

V roce 2019, ze kterého máme úplná data, každý jednotlivec „vyrobil“ 368,9 kg odpadů.

Nejvíce máme toho směsného (166,8kg), za který také nejvíce platíme. Tedy platíte. Následují bioodpad a směsný velkoobjemový. Za ten platí obec jako službu občanům. Za odvoz vytríděného odpadu platíme také, zároveň ale za vytríděný odpad dostáváme i odměnu, podle množství, které vytrídíme. Odměna je menší (zhruba polovina), než jsou náklady na odvoz, ale alespoň něco.

Od 1. ledna 2021 platí nový zákon o odpadech. Každý je povinen soustřeďovat odpady odděleně a neznečišťovat životní prostředí. Hlavním smyslem tohoto zákona je omezit produkci odpadů a v co největší míře využít vytríditelné odpady jako suroviny. Už dnes se z vytríděných odpadů vyrábějí mnohé mnohé věci naší denní potřeby.

Z PET lahvi se vyrábějí vlákná, která se používají jako výplň zimních bund a spacáků nebo se přidávají do tzv. zátežových koberců. Z fólií (sáček a tašek) se opět vyrábějí fólie a různé pytle, např. na odpady. Pěnový polystyren slouží k výrobě speciálních cihel (domy ve Velkých Přílepech). Ze směsi plastů lze vyrábět odpadkové koše, zahradní nábytek, zatvazňovací dlažbu, protihlukové stěny u dálnic a další. Ze starého skla se opět vyrábějí nové skleněné obaly či jiné skleněné výrobky. Jako výrobky z recyklovaného papíru známe novinový papír, sešity, lepenkové krabice, obaly na vajíčka, toaletní papír apod. Kovové odpady se v hutích přetaví na nové výrobky, plechy, různé kovové odlitky, tyče a desky, které se dále používají např. znovu pro výrobu plechovek či hřebíků.

V roce 2025 budeme muset vytrídít minimálně 60 % našich odpadů (dnes vytrídíme v Zákolanech jen 41 %). A protože se združuje i skládkování vytríditelných složek komunálního odpadu, náklady na odpady rostou. Od roku 2030 pak bude skládkování úplně zakázáno.

Obec nezdrazovala poplatky za popelnice od roku 2012. Bohužel, z důvodu neustálého růstu nákladů na svoz všech typů odpadů ze strany svozové firmy jsme nuceni poplatky za popelnice navýšit a toto zvýšení bude s výhledem do roku 2030 pravděpodobně opakované.

U nejběžnějšího typu popelnice 120 l a týdenní frekvenci svozu bude v roce 2021 zdražení o 400 Kč/rok na 2500 Kč/rok. Ostatní typy známek zdrazí dle připojené tabulky. Jako motivační pak ponecháváme na stejné úrovni 700 Kč ročně u svozu malé popelnice 120 litrů 1x za měsíc.

V Zákolanech využíváme motivační systém platby za komunální odpad, platíme podle velikosti popelnice a četnosti svozu. Ve městech a větších obcích, kde je platba odpadů placena poplatkem na hlavu a rok, se platí průměrně 750 Kč za osobu, tzn. 3000 Kč za 4 členy v domácnosti.

V současnosti se obec také snaží propojit s jinými obcemi na Kladensku. Byl založen Dobrovolný svazek obcí Kladensko, jehož hlavním cílem je společný postup při nakládání s odpady. Činnost bude zahájena v lednu 2021.

Změna k lepšímu nás čeká v souvislosti se vznikem sběrného dvora, na který získaly společně dotaci Ministerstva pro místní rozvoj obce Koleč, Otovice a Zákolany. Umístěn bude v Kolči, v objektu bývalé fary naproti obecnímu úřadu. V roce 2021 nás čeká rekonstrukce a samotný provoz bude zahájen v roce 2022. Pravidla svozu budou zvyšovat obyvatele trvale bydlící v našich obcích a sběrný dvůr nahradí velkoobjemové kontejnery, které umísťujeme dvakrát ročně.

Na dobu bezeskládkovou se musíme včas připravit. Přijde už v roce 2030 a je na nás samotných, jak dalece se nás zvýšení cen dotkne. Základním pravidlem je a bude „kdo třídí, platí méně“.

Katka Pazderá

POPLATEK ZA SVOZ ODPADŮ – POPELNIC V ROCE 2020 A 2021				
OBSAH	FREKVENCE		CENA 2020	CENA 2021
120 l	1 x týdně	52	2 100,00 Kč	2 500,00 Kč
120 l	sezónní	42	1 900,00 Kč	2 100,00 Kč
120 l	1 x 14 dnů	26	1 200,00 Kč	1 300,00 Kč
120 l	1 x měsíčně	12	700,00 Kč	700,00 Kč
120 l	Jednorázové	1	70,00 Kč	100,00 Kč
240 l	1 x týdně	52	4 000,00 Kč	4 500,00 Kč
240 l	sezónní	42	3 000,00 Kč	3 500,00 Kč
240 l	1 x 14 dnů	26	1 900,00 Kč	2 300,00 Kč
240 l	1 x měsíčně	12	950,00 Kč	1 200,00 Kč
240 l	Jednorázové	1	110,00 Kč	200,00 Kč
1100 l	1 x týdně	52	14 000,00 Kč	15 000,00 Kč
1100 l	1 x 14 dnů	26	7 000,00 Kč	7 500,00 Kč
1100 l	1 x měsíčně	12	3 400,00 Kč	3 700,00 Kč
1100 l	Jednorázové	1	320,00 Kč	450,00 Kč

Budečské rozhledy | periodičita : čtvrtletní | místo vydávání: Zákolany | číslo 56 | datum vydání: 15.12.2020 | evidenční číslo : MK ČR E 19506 | název vydavatele: Občanské sdružení Budeč | identifikační číslo: 26630249 | adresa: Kováry 3, 273 28 Zákolany | tel.: 725 026 569 | k vydání připravili: K. Škardová, L. Wittlichová, O. Klouček | grafický koncept: O. Klouček | sazba a zlom: O. Klouček | tisková produkce: I. a M. Hájkovi

Svou tvář obvykle schovává za mocným vousem Mikuláš, ale letos se poprvé v dějinách maskovali i čert s andělem. Roušky prostě frčí ve škole, na nebi i v pekle.

ROZHOVOR S MARTINEM HRDLIČKOU

Zúročit Boží kapitál

BUDEČSKÁ ROTUNDA JE NEJCÁSTĚJÍ SPOJOVÁNA SE JMÉNEM SVATÉHO VÁCLAVA. JE VŠEOBECNĚ ZNÁMO, ŽE ZDE BUDOUCÍ ČESKÝ PATRON POBYVAL JEŠTĚ JAKO MLADÝ HOCH SE SVOU BABIČKOU LUDMILOU. AČKOLI JSOU HISTORICKÉ PRAMENY, CO SE TÝKÁ ŽIVOTA SVATÉ LUDMILY SKOUPÉ, S JISTOTOU VÍME, ŽE ZEMŘELA NÁSILNOU SMRTÍ V ROCE 921 NA HRADIŠTI NA TETINĚ. V PŘÍŠTÍM ROCE TEDY UPLYNĚ 1100 LET OD JEJÍHO ZAVRAŽDĚNÍ, A PŘÁVĚ K TOMUTO DATU SMĚRUJE ÚSILÍ SPOLKU SVATÁ LUDMILA 1100 LET.

O tom, jak vznikla myšlenka na uctění památky první české svěřice svatě Ludmily, co vše předcházelo přípravám oslav a co nás čeká v příštím roce, jsme si povídali s Ing. Martinem Hrdličkou, který je zakladatelem spolku a duchovním otcem projektu celostátních oslav Roku svatě Ludmily.

Na začátek bychom Vás rádi našim čtenářům blíže představili. Kromě toho, že stojíte v čele spolku Svatá Ludmila 1100 let, jste také starostou obce Tetin a také vlastníte rodinnou firmu - geodetickou společnost Hrdlička, spol. s r.o. Nabízí se tedy otázka – jak to vše spolu souvisí a lze vůbec v jedné osobě tolik aktivit stihnout?

Nebudu zastírat, že někdy to je náročné vše stíhat, ale současně je to obrovsky naplňující. Když jsme začali s otcem před 30 lety podnikat, vždy jsme vnímali, že podnikatel by měl být společensky odpovědný a kromě toho, že vytváří hodnoty, dává lidem práci a platí nemalé daně, může přinášet i něco dalšího. Co se týká společenské angažovanosti, tak ta se u nás projevuje v projektech různého typu jako ochrana vody v Etiopii, kulturní centrum v České Lípě, ale většina těchto aktivit je spojená s Tetínem. Právě Tetin, toto lehce pozapomenuté místo si dle mého názoru a názoru našich přátel

založili jsme spolek Svatá Ludmila 1100 let. Je skvělé, že i Zákolany se svou Budčí jsou jeho členem. Tento projekt si klade za cíl připomenout tuto skvělou a inspirativní ženu dnešním lidem. Tak snad se nám to společně s dalšími členy včetně Zákolan v čele s paní starostkou Wittlichovou povede.

Kdy jste poprvé uslyšel o svatě Ludmile a jaký to ve vás zanechalo dojem?

O Ludmile jsem samozřejmě věděl již od dětství, protože mě zajímala historie.

Pokračování na str. 2

dokončení ze str. 1

nepsané motto projektu: „Ludmila spojuje“ – lidi dobré vůle, chudé i bohaté, podnikatele, církve, politiky.

Svatá Ludmila i svatý Václav spoluvytvářeli identitu a duši českého království, dnes říkáme českého státu. Při jakých příležitostech citíte, že jsou naši současníci na tuto duši napojeni?

To je těžká otázka. Je to velmi individuální. Někdo je má spojené s křesťanskou vírou, někdo právě s počátky českého státu, někdo s lidmi, kteří pomáhali slabým. Možná můžeme připomenout Staré pověsti české, kde sv. Václav vyjíždí z hory Blaník, aby zachránil Českou zemi, když je nejhůř. A protože sv. Václav ještě nepřišel, tak z toho usuzuji, že se Čechům stále ještě dobře žije.

V době prvních Přemyslovců bylo přijetí křesťanství vstupenkou do klubu mocných vládců. Později se vyprávění Ježíšova příběhu stalo tmelem celé Evropy. Co dnes? Je potřeba se všech ostatních náboženství zbavit, aby Evropa mohla mít budoucnost?

Tak přeci otázka vůbec nestojí – problém přece není v různých náboženstvích. Problém je v ukotvenosti a toleranci každého z nás, a to v době, kdy se zpochybňuje jakékoliv přesvědčení. V době, kdy se dle některých rodina již přezila a kdy celá řada z nás je jak biblická třtina ve větru, kdy bezmyšlenkovitě hláme vše, co nám internet předloží. Citím, že by právě tolerantní forma křesťanství mohla být tím pověstným návratem ke kořenům a tmelem evropské společnosti.

Přimět ke spolupráci na projektu 1100 let svatě Ludmily desítky obcí, jednotlivců, ale především státních institucí Vás stálo spoustu osobní energie. S jakými úskaltami jste se musel vypořádát a co Vás nejvíce potěšilo či naopak zarmoutilo.

V začátcích projektu jsme bojovali především s lhostejností lidí, protože mnoho lidí dnes pozapomíná na hodnoty jako je rodina, národní hrdost, láska k lidem a hodnota vzdělání. Protože jsme se rozhodli budovat projekt odpodpu, tzn. nechtěli jsme se spoléhat na stát a jeho finance a soustředili jsme se na získání pozornosti celé řady osobností, které projekt pomohli financovat z vlastních zdrojů. Za což jsme jim velice vděční. Byli jsme si vědomi, že pro většinu českého národa je sv. Ludmila, která stála u zrodu české státnosti, osobou zcela neznámou. To tedy bylo hlavní překážkou pro rozvoj projektu. Musím říci, že máme za sebou odvedený velký kus práce, který ale za překonání prvotních překážek rozhodně stál.

Jak silnou jste cítil ve svém úsilí podporu státních organizací? Mám na mysli Ministerstvo kultury ČR, Parlament ČR, ale i představitele Středočeského kraje apod.

Podpora ze strany státních organizací přicházela pozvolna, ale jsem moc rád, když dnes mohu konstatovat, že v institucích jako je Středočeský kraj, horní komora Parlamentu ČR, Arcibiskupství Pražské vídíme nyní hlavní partnery projektu. Mám

Tetín za našich časů.

velkou radost, že i ministr zahraničí pan Petříček nás v rámci svého resortu podpořil, stejně jako mnoho dalších osobností z politického, ale i privátního světa a za to jim patří velký dík.

Líbí se mi šperk, který jste pro veřejnost připravili – Svatoludmílský gombík. To byl váš nápad?

Děkuji za pochvalu, to mě těší. Máte ho již také koupený? S nápadem přišla tehdejší manažerka projektu. Svatoludmílský gombík je jednou z věcí, která se snaží tehdejší dobu tak trochu zpřítomnit, řekl bych. Nápad byl navázan na příběh či legendu ze života sv. Ludmily, která ve slovanském dávnověku pečovala o chudé a nemocné, věnovala se výuce svého vnuka Václava a šíření křesťanství. Když cítila, že se její čas naplňuje a nešlechetná tchyně Drahomíra chystá její úkladnou vraždu, zamyslela se nad tím, jak by svůj život připomněla těm, kdo přijdou na tento svět po ní. Poradila se tedy s moudrým knězem Pavlem, kterého jí do

služeb dal sv. Metoděj. Kněz Pavel kněžné Ludmile poradil, aby po své zemi rozházela měděné gombíky. Když se Ludmila podívala, proč to má udělat, Pavel pravil: „Jednoho dne tvoji moudří potomci gombíky naleznou a vzpomenu těbe, kněžnu Ludmilu, pramáti našeho národa.“ (převzato z www.svataludmila.cz)

Náš Svatoludmílský gombík navrhl a zpracoval tetínský šperkář Michal Kadaník a o grafiku se postarala moje dcera Kristýna. Byl vytvořen exkluzivně pro projekt Svatá Ludmila 1100 let pomocí 3D tisku podle archeologických nálezů v limitované, číslované edici.

Výročí zavraždění svatě Ludmily si připomene řada měst a obcí. Také program Svatováclavských slavností 2021 na Budči bude věnován jejímu životu... Na co vše se mohou naši čtenáři těšit?

Na rok 2021 je připraveno mnoho hezkých akcí. Mezi ty hlavní počítáme Národní pouť na Tetíně, Národní výstavu v Anežském klášteře Národní galerie, Mezinárodní konferenci na Univerzitě Karlově v Praze. Na počátku roku 2021 bude vydána reprezentativní monografie o sv. Ludmile a budou se konat další akce v krajích a regionech, jako jsou Vámi zmíněné slavnosti na Budči. Aktivitky jsou plánovány i na mezinárodní úrovni, a to na Ukrajině, na Slovensku, v Rusku a USA. Aktuální dění o těchto akcích se mohou čtenáři dozvědět na www.svataludmila.cz.

Máte 5 dětí – dovolujeme si tedy osobní otázku na závěr. Na co jste přišel? Jakou větu by si od vás měli zapamatovat?

Doufám, že si jich zapamatují víc, než jen jednu (*smích*). Přesto bych se možná podělil s jednou myšlenkou, kterou svým dětem předávám, a to je podobenství z Nového zákona o hřívných z evangelia podle Matouše. Podobenství hovoří o tom, jak bych rozdělil hřívný mezi tři služebníky – dva z nich je využili a znásobili svévny majetek, třetí svou hřívnu ze strachu ukryl a později odevzdal páňovi. První dva, kteří byli podnikaví a pracovití, byli pochváleni a odměněni, třetímu byla hřívna sebrána.

A pán mu řekl: „Služebníku špatný a líný, věděl jsi, že žnu, kde jsem nezasel, a sbíráš, kde jsem nerozsypal. Měl jsi tedy dát mé peníze peněžníkům, abych přišel a to, co mi patří, si vybral s úrokem. Vezměte

mu tu hřívnu a dejte tomu, který má deset hříven! Neboť každému, kdo má, bude dáno a přidáno; kdo nemá, tomu bude odňato i to, co má. A toho neužitečného služebníka uvrhněte ven do temnot; tam bude pláč a skřípění zubů.“ Myslím, že je patrné, že se nejedná evangelistovi o peníze, ale o schopnosti, kterými je každý člověk obdařen.

Jsem si ve svém životě vědom celé řady svých špatných vlastností, ale našel bych i některé dobré, kterými mě Pan Bůh obdařil – snažím se tento „Boží kapitál“ zúčtovat svým životem, abych to Bohu i lidem kolem sebe vrátil. To je konec konců tak trochu moje kredo.

Ptali se Lucie Wittlichová a Ondřej Klouček

O Ludmile aneb příběh mocné rodiny

Poslyšte příběh z dávných časů, kdy se český stát teprve vynořoval z nicoty. Počítá se 9. století po Kristu, na našem území žijí okolo svých hradů kmeny Čechů, Lučanů, Charvatů, Pšovánů a dalších, ovládající svá území. Vůdci těchto kmenů se rozhodují, zda se přikloní k Východofranské říši útočící zleva, nebo k Velkomoravské říši útočící zprava.

Zde se objevuje kníže Bořivoj, první historicky doložená postava našich dějin (když nepočítáme pověsti Aloise Jirásky). Bořivoj byl obratný politik, který vsadil na Svatopluka, vládce Velké Moravy, dokonce snad za něho provdal svoji sestru. Sám si vzal za ženu mladickou Ludmilu, dceru knížete Slavi-bora z kmene Pšovánů (dnes Mělník) a tím si je naklonil. Tehdy Velká Morava obsazovala jedno české území za druhým. Svatopluk jmenoval Bořivoje správcem dnešních Středních Čech, to bylo území Čechů s centrem v Levém Hradci. Přesvědčil ho přijmout křesťanství, slovy kronikáře: „Přijel na dvůr za králem, a když pojist měli spolu, král ho nepřipustil k stolu řka, až poňan usedne si jak hovado na zem se psy, neboť prý mu chybí víra, neboť ušatého výra vyzývá místo Stvořitele, křesťanskou čest nemá v těle. Bořivoj hned zruhl silně, a když bylo po hostině, žádal, aby pokřtil jej arcibiskup Metoděj.“ Křest podstoupila i jeho manželka Ludmila. To se psal asi rok 884, od té doby máme u nás křesťanství a kroniky psané kněžími, kteří historii jedni uměli sepsat na papír.

Pohanským Čechům se křesťanský kníže nějak nezamlouval, vyhnali ho na Moravu a zvolili Strojmiru, ovšem když se Bořivoj vrátil se Svatoplukovou armádou za zády, museli uznat, že Bořivoj je kníže nejschopnější. Bořivoj se už nevrátil do Levého Hradce, ale obsadil nejposvátnější prastaré shromaždiště Čechů – knížecí stolec nad Vltavou, kterému dnes říkáme Pražský hrad. Místo opevnil a dal všem na srozuměnou, že od této doby bude jeho rod zde vládnout. My jeho rodu říkáme Přemyslovci, oni si tak tehdy nefíkali.

A co Ludmila? Vzal si ji asi čtrnáctiletou, to byla ve středověku dospělá žena. S Bořivojem měli asi 6 dětí, do historie se zapsali jen dva – prvorozený syn Spytihněv a její poslední syn Vratislav. Když Bořivoj ve svých 36 letech umírá, zanechává Ludmilu jako 28letou vdovu a svého nástupce Spytihněva jako 13letého. To je nízký věk na vládnutí, takže Čechům vládne z Moravy Svatopluk až do své smrti v roce 894. Smrt Svatopluka je začátkem konce Velkomoravské říše, která se postupně rozpadá. Je to také doba, kdy Spytihněv nastupuje na trůn a podřizuje se Německu, tehdy Východofranské říši. Slovy historika: „Bavorské církvi se jevil jako první pokřtěný kníže Čechů ten, který se poprvé

podřídil svrchovanosti Řezna v politickém i církevním ohledu. A to byl Spytihněv. Dílo Metodějovo na Moravě, a vše, co s tím souviselo, bavorská církev upřímně nenáviděla a neuznávala to.“

Dekádu 885-895 tak můžeme považovat za nevídanou kulturní i politickou revoluci pro celý národ Čechů. Nejen, že se odvrátili od pohanství a přijali křesťanství (což nám podle historiků zachránilo existenci), také odvrátili svou pozornost od Východu a začali se dívat na Západ.

A znovu zpět k Ludmile, která pořad historii trochu uniká. Důležitý byl moment obrácení první české kněžny na křesťanskou víru. Kronikáři jsou k pohanství pochopitelně nesmlouvaví: „Byl to hloupý a nerozumný lid, který se klaněl vílám, jež vládnu horami, lesy a stromy; a tak jeden ctil prameny aneb ohně, jiný se klaněl hájům, stromům nebo kamenům, další oběti vzdával vrchům nebo pahorkům, jiný se modlil k hluchým a němým bůžkům, jež si sám udělal, a prosil je, aby ochraňovali jeho dům i jeho samého.“ Katolický kněz Petr Pítha o Ludmile píše smířlivěji: „Příroda je tu chápána jako partner. Není to nějak bezduché něco. Je to spíš někdo. Jen si představte, jak dvanáctiletá kněžička dcera ozdobená korunkou květů vyjde vstříc roz-toužené jabloni a volá ji do života. A strom odpoví bohatstvím květů, které panna pozdraví s vděčnou úklonou. Představte si zářijový den, kdy dcera knížecí přijde k nízké poloplané jablůnce a vztáhne prosebné paže a mocnou modlitbou prosí o plody, které žhnou sytou červenou v chladnoucím slunci. A představte si, jak v chladném a mlhavém jitru přináší v hliněné mise popel, aby vysypala ke kořenům zkormoučeného stromu životadárnou sílu vzešlou z ohně... Představte si, jak byl chápán Bůh, který k lidem mluví pevností dubového kmene, vůní lipové koruny, svěžestí pramenitých vod, tajemnou hloubkou hvozdu, ladností krívek ptačích letu, pošmournosti mračen, tichou shovívavostí směhu nebo nesmlouvavou ostrosti blesku. Velikost Ludmilina křesťanství je dána velikostí jejího pohanství...“

Když Ludmile zemřel její syn, kníže Spytihněv, bez potomků, nastoupil na trůn jeho bratr Vratislav. Ten měl se svoji ženou Drahomírou syny Václava a Boleslava. Vratislav však po 6 letech vlády zemřel, Václav

byl příliš mladý na vládnutí a tak zemi vládla Drahomíra jako regentka, dokud Václav nedosáhne dospělosti.

Ludmila tak pochovala oba své syny - česká knížata - bylo jí 55 let a zbytek svého života chtěla strávit v ústraní, na Tetíně, jako věrná služebnice boží. A také jako babička a vychovatelka vnoučat Václava a Boleslava. Drahomíra žádala: „*Netoužím vládnout a nepřeji si mít ani sebeменší částku tvé moci. Naopak žádám, abys mi povolila nerušeně sloužiti Bohu až do skonání mých dnů.*“ Klidného stáří se však nedočkala. Drahomíra svou tchyni nenáviděla. Můžeme se jen domnívat, jestli šlo o mezinárodní nebo vnitřní politiku, o rodinné spory nebo o střet pohan-ky Drahomíry a křesťanky Ludmily. Ze všeho však vychází, že Ludmila měla i na Tetíně příliš velkou moc. A ve své výchově Václava, který už brzy usedne na knížecí stolec.

V noci na 16. září 921 do ložnice Ludmily vtrhli Drahomírou najatí žoldnéři Gommon a Tunna s cílem vykonat své krvavé dílo. Ludmila si přála být státa mečem, aby zemřela jako mučednice a prolila krev pro Krista, ale zaškrtili ji závojem. Pak byla narychlo pochována pod hradbami Tetína. Drahomíra triumfovala, ale vítězství ji brzy zhořklo.

Kolem roku 924 se Václav ujal vlády, svou matku vyhnal a ostatky své babičky Ludmily nechal odvézt na Pražský hrad. V těch časech počíná kult svatě Ludmily, který je spolu s kultem svatého Václava, jejího vnuka, ústředním mýtem českého národa. Na dnešní, převážně ateistické české obyvatelstvo mohou působit tyto mýty cizí a odtažité. Ale jen Pánbůh ví, jaká protivtenství jsme v průběhu staletí díky nim překonali.

Podle Toulek českou minulostí sepsal Ondřej Klouček

Pokud se o úsvitu českých dějin chcete dozvědět více, doporučujeme monografii LUDMILA - KNEŽNA A SVĚTICE, která vyjde v lednu 2021. Lucie Wittlichová vám na může zařadit výraznou slevu, stačí se jí ozvat.

ZPRÁVIČKY Z VAŠÍ ŠKOLKY A ŠKOLY POD BUDČÍ

Mikuláš s čertem a andělem nakonec do Zákolan dorazili. S určitostí víme, že alespoň do školy a do školky.

Tento školní rok je znovu poznamenán nestandardním průběhem – od karantény jednotlivých žáků, uzavření části tříd nebo rovnou celé školy až po převedení výuky na distanční vzdělávání.

Počátkem října se nemoc Covid-19 nevyhnula naší škole – onemocněl jeden pedagog a následně bylo toto onemocnění zjištěno u 5 dětí ve 4. ročníku. Naštěstí všichni nemoc dobře zvládli. Jsme velmi vděční Sboru dobrovolných hasičů ze Zákolan, který v této souvislosti provedl dezinfekci celé budovy školy. Do 18. prosince mají pracovníci školy možnost otestování v Oblastní nemocnici v Kladně.

Od středy 14. 10. 2020 do 18. 11. 2020 byla naše škola uzavřena na základě usnesení vlády ČR z 12. 10. 2020 č. 1022 o přijetí krizového opatření. Učitelé pokračovali ve výuce profilových předmětů (český jazyk, matematika anglický jazyk). Ve středu 18. listopadu se do školy vrátili žáci prvního a druhého ročníku. V pondělí 30. listopadu se připojili i 3. a 4. a 5. třída.

Pokud to dovolilo počasí, snažili se učitelé trávit část vyučování v krásném okolí. Druhá třída vytvořila krásné obrázky Budče v rámci programu „Místo, kde žijí“. První třída se navzdory chladnému počasí částečně učila v prostorách „hrobnického domečku“. Venkovní program dětem obohatili mj. i obětaví tatínky z Libčic střelbou ze vzduchovky.

Zprávy z klubu Děti v akci!

V klubu jsme se snažili fungovat i v době, kdy jsme museli mít zavřeno. Hledali jsme způsob, jak děti ve volném čase zabavit a potěšit i na dálku.

A tak jsme zřídili klubový YouTube kanál (najdete nás pod názvem Klub Děti v akci!), na který jsme nahrávali videa, která měla děti i rodiče nejen zabavit, ale i potěšit a pobavit. Najdete zde loutkové divadlo Ruka na pokračování, návod na výrobu parafinových svíček

a různých ozdob, recept na štrůdl, několik dílů Cvičení s Petrem a nechybí ani pár vtipků pro pobavení. V točeni videí budeme pokračovat v průběhu celého školního roku, můžete nás tedy sledovat pravidelně a těšit se s námi z našich aktivit. Během zavření školy a klubu jsme pro děti uspořádali dvě venkovní bojovky, při kterých děti plnily různé úkoly v přírodě, a také se dozvěděly nové věci – např. jak slavi dušičky v jiných zemích světa. Obě bojovky měly velký úspěch.

Poslední větší aktivitou, kterou jsme chtěli zpestřit dětem čas trávený doma, byl projekt Dopis neznámému. Pokud se chcete kdokoli do této činnosti ještě přidat, tak neváhejte! Rozhodli jsme se totiž, že tuto „hru“ necháme běžet, dokud o ni bude zájem. A co je z zapojení se do této dobrodružné hry potřeba?

1. Napište dopis pro vás zatím neznámého člověka ze Zákolan. V dopise může být cokoliv – obrázek, přání k Vánocům, sdělení, kdo jste a jak se máte.
2. Dopis dejte do obálky a na obálku napište „Neznámému“.
3. Odevzdejte obálku s dopisem buď do klubu, na obecní úřad, nebo do kavárny Café pošta.
4. Čekejte, až vám přijde poštou odpověď od člověka, který na vás losem připadne. A pak už si můžete dopisovat pravidelně a třeba i navzájem nové přátelství. Pokud se chcete do dopisovací aktivity zapojit, neváhejte, může to být velká legrace!

Nezapomeňte naše aktivity sledovat jak na YouTube kanále, tak na Facebooku a nebojte se zapojovat. Zdraví vás Klubáci!

